

"Затверджую"

Ректор Житомирського державного
університету імені Івана Франка

проф. Саух П.Ю.
"13" лютого 2017 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти

ВСТУП

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтипівіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Пропонована програма вступного випробування створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької, французької, іспанської мови.

Об'єктами контролю є **читання і письмо** як види мовленнєвої діяльності, а також **лексичний і граматичний аспекти іншомовної комунікації (використання мови)**.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого у Великій Британії, Франції, Німеччині, Іспанії, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль **лексичної та граматичної компетенції (використання мови)** передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

МЕТА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у абітурієнтів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ ЧАСТИНА I. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь учнів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу (Див. Специфікація тесту з іноземної мови).

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Абітурієнт розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів

- Статті із періодичних видань;
- листи (особисті, ділові тощо);
- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- меню, кулінарні рецепти;
- програми (телевізійні, радіо тощо);
- особисті нотатки, повідомлення;
- уривки художніх творів.

Абітурієнти повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;
- розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;
- розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

ЧАСТИНА II. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість учням вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу абітурієнтів. Вступник вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Форми завдань

– із вибором однієї правильної відповіді:

Завдання полягає у тому, щоб випускник вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей.

– заповнення пропусків у тексті:

Завдання полягає в тому, щоб випускник заповнив пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення. Вибір здійснюється відповідно до мети, знань, навичок та вмінь, що перевіряються з лексики чи граматики.

Забезпечення

Автентичні тексти невеликі за обсягом.

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами.

Абітурієнти повинні вміти:

- ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування.

У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння вступників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Тест складається із коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

ЧАСТИНА III. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості в абітурієнтів навичок та вмінь, необхідних для вирішення на письмі комунікативних завдань, що пов'язані із повсякденним життям.

Вимоги щодо практичного володіння письмом як видом мовленнєвої діяльності

У тесті перевіряється уміння здійснювати спілкування у писемній формі відповідно до поставлених комунікативних завдань.

Абітурієнт володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов, що також відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (рівень B1).

Абітурієнт уміє писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми.

Абітурієнт уміє повідомити про перебіг подій, описати людину або предмет; написати повідомлення про побачене, прочитане, почуте; уміє обґрунтувати власну точку зору.

Завдання для писемного мовлення формулюється у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, і відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається і України.

Обсяг письмового висловлювання складає не менш ніж 100 слів.

Форма завдання

Ця складова частина тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від випускників вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації і направляючих вказівок: письмових підказок (повідомлень, листів, оголошень, реклами тощо).

Абітурієнти повинні вміти:

- писати розповідь, передавати/розказувати про перебіг подій, описати людину, предмет;
- написати статтю, щоб передати/переказати перебіг подій, надати детальний опис та порівняння людей, предметів;
- передати особисті повідомлення в короткому листі відповідного зразка або в довільній формі, щоб сформулювати запрошення, описати почуття, привітати з успіхом, подякувати, вибачитися чи запропонувати допомогу або відповісти на повідомлення такого типу;
- висловити свою точку зору та аргументувати її.

Від випускників вимагається написати іноземною мовою особистого листа, повідомлення статтю, висловлюючи власні думки.

Від випускників очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої комунікативної ситуації та з використанням відповідного стилю. Їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити висновки.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ

ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми
- Сім'я. Родинні стосунки.

- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера.

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країні, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.
- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера.

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Морфологія

Іменник. Вживання іменників у однині та у множині.

Використання іменників у ролі прикметників. Присвійний відмінок.

Артикль. Основні випадки вживання означених і неозначених артиклів. Нульовий артикль.

Прикметник. Вживання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Види займенників. Вживання займенників.

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані.

Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II.

Фразові дієслова з: get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand.

Структура *to be going to do smth.*

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця і часу Основні прислівникові звороти.

Quantifiers/Intensifiers (*quite, a bit, etc*)

Числівник. Кількісні та числівники. Порядкові числівники.

Прийменник. Види прийменників. Вживання прийменників.

Частка. Особливості вживання *to* з дієсловами.

Сполучники. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Синтаксис

- Структура різних типів речень.
- Прості речення.
- Безособові речення.
- Складні речення (складносурядні і складнопідрядні).

Пряма і непряма мова.

- Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

Словотворення

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою суфіксів іменників, прикметників і дієслів; префіксів прикметників і дієслів.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (2500 слів)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).